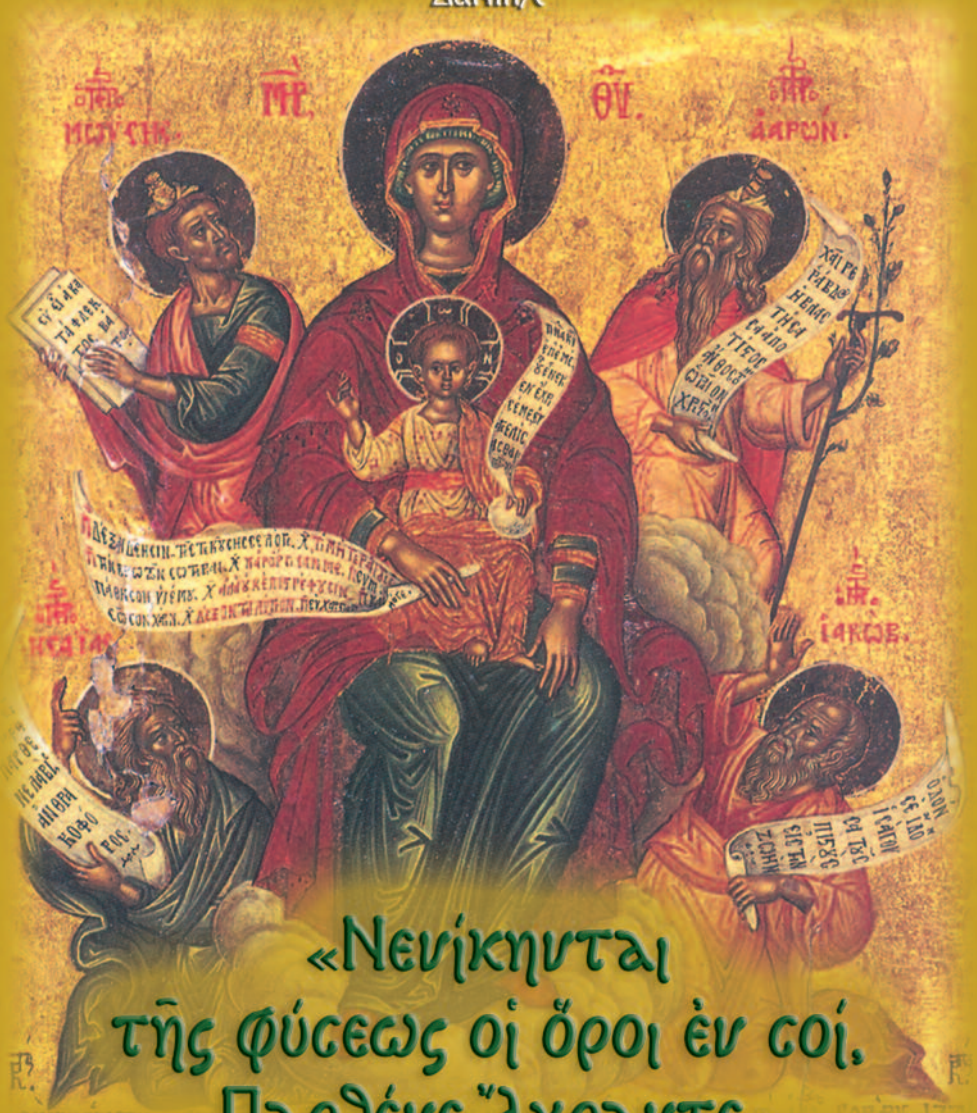
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι ἐν σοί, Παρθένε ἄχραντε»

Ἱερὰ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
2008

«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι ἐν σοί,
Παρθένε Ἄχραντε»

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:
Ἡ Θεοτόκος βρεφοκρατοῦσα μὲ προφῆτες.
Εἰκόνα στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Αἰκατερίνης
τοῦ Ὄρους Σινᾶ.

Σειρά:
«Θεομητορικὰ» ἀριθμ. 4

Copyright:
Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανὴ
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-01-9

Ἐκδοτική Παραγωγή
Εωσφόρος
ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι ἐν σοί, Παρθένε Ἄχραντε»

Τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Ὅσοι ἐρευνοῦν τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς τῆς Θεοτόκου καὶ Παρθένου Μαρίας καὶ τῆς διακονίας Της στὴν θεία οἰκονομία γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων καταλήγουν μὲ προεξάρχοντα τὸν ἱερὸ ὑμνῳδὸ Κοσμᾶ τὸν ἐπίσκοπο Μαϊουμᾶ νὰ ἀναφωνήσουν μὲ ἱερὸ θαυμασμὸ ὅτι *«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι ἐν σοί, Παρθένε Ἄχραντε»* (Εἱρμὸς τῆς ἐνάτης ᾠδῆς τοῦ πρώτου κανόνος τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου).

Ὁμολογοῦμε δηλαδή, ὅτι στὸ πρόσωπο τῆς Παρθένου Μαρίας νικήθηκαν οἱ ὅροι τῆς φύσεως, καταλύθηκαν καὶ δὲν ἐνήργησαν οἱ φυσικοὶ νόμοι.

Στοχαζόμενοι ἱερῶς τὰ θαυμάσια καὶ τεράστια ἔργα τοῦ Θεοῦ, θὰ προσπαθήσουμε φωτιζόμενοι ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὴν σοφία τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ ἀναφέρουμε ποῖοι εἶναι οἱ ὅροι τῆς φύσεως ποὺ νικήθηκαν, ποὺ καταργήθηκαν ἀπὸ τὸν Θεό, στὴν ζωὴ τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ Θεοτόκου.

α. Ὁ πρῶτος νόμος ποὺ καταργήθηκε ἀνιχνεύεται στὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὴ μόνη ἀπὸ ὅλες τὶς γυναῖκες εἶναι Μητέρα καὶ Παρθένος.

Νόμος τῆς φύσεως εἶναι, ὅτι ἡ γυναίκα ποὺ θὰ συλλάβει καὶ θὰ γεννήσει δὲν μένει πλέον παρθένος. Ἡ Παρθένος Μαρία καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἦταν παρθένος, συνέλαβε χωρὶς σπέρμα, ἀπειράνδρως, μὲ ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ γέννησε χωρὶς νὰ φθαρεῖ ἡ παρθενία της *«τόκον ἄφθορον»* καὶ παρέμεινε μετὰ τὸν τόκο Παρθένος. Σ' αὐτὴ μόνον συμβαίνουν τὰ δύο ἀντίθετα μητρότητα καὶ παρθενία, χωρὶς τὸ ἕνα νὰ καταργεῖ τὸ ἄλλο.

Αὐτὸ τὸ ὑπερφυὲς γεγονός, ἔργο τῆς θαυμαστῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ἐξηγεῖ ὁ μέγιστος κατὰ τὸ ὄνομα καὶ τὴν θεολογία Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής (550-662 μ.Χ.) ὡς ἑξῆς:

«Ὃν (Θεὸν Λόγον) παρθένος ὑπερφυῶς τεκοῦσα, παρέλυσεν οὐδὲν τῆς παρθενίας τεκμήριον. ὡς γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπος γέγονεν, οὐκ ἀλλοιώσας τὴν

φύσιν οὐδ' ἀμείψας τὴν δύναμιν· οὕτω τὴν τεκοῦσαν καὶ Μητέρα ποιεῖ καὶ παρθένον διατηρεῖ· θαύματι θαῦμα κατὰ ταὐτὸ διερμηνεύων ἅμα καὶ θατέρῳ κρύπτων τὸ ἕτερον: ...τοσοῦτον πάλιν Μητέρα τὴν Παρθένον τεκοῦσαν ποιούμενος, ὅσον ἄλυτα τῆς παρθενίας τὰ δεσμὰ ἀπεργάσασθαι».

Ἑρμηνεία: *«Τὸν Θεὸ Λόγο γέννησε Παρθένος ὑπὲρ φύση, χωρὶς νὰ καταστρέψει κανένα ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τῆς παρθενίας. Γιατὶ ὅπως Αὐτὸς ἔγινε ἄνθρωπος, χωρὶς νὰ μεταβάλει τὴν θεία φύση ἢ νὰ*

χάσει τὴν δύναμη Του, ἔτσι κι ἐκείνη ποὺ Τὸν γέννησε, καὶ Μητέρα τὴν κάνει καὶ Παρθένο τὴν διατηρεῖ. Ἑρμηνεύει θαῦμα μὲ θαῦμα καὶ συγχρόνως κρύβει τὸ ἕνα θαῦμα μὲ τὸ ἄλλο. Καὶ τόσο πάλι κάνει μητέρα τὴν Παρθένο ποὺ Τὸν γέννησε, ὅσο γιὰ νὰ γίνουν μὲ τὴν κύηση ἄλυτα τὰ δεσμὰ τῆς παρθενίας» (Κεφάλαιον θ΄ τῆς Γ΄ ἑκατοντάδος τῶν γνωστικῶν, ἐν *«Φιλοκαλία τῶν Ἱερῶν Νηπτικῶν»*, μεταφρασμένη, τ. β΄, Ἐκδόσεις *«Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας»*, Θεσσαλονίκη 1985 σσ. 148-149).

Σ' ὅσους ἀπιστοῦν στὸ θαῦμα ἀπαντᾶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (330-389 μ.Χ.): *«Καὶ πάντα γίνεται, πλὴν τῆς ἁμαρτίας, ἄνθρωπος κυηθεὶς μὲν ἐκ τῆς Παρθένου, καὶ ψυχὴν καὶ σάρκα προκαθαρθείσης τῷ Πνεύματι (ἔδει γὰρ καὶ γέννησιν τιμηθῆναι, καὶ παρθενίαν προτιμηθῆναι). Προελθὼν δὲ Θεὸς μετὰ τῆς προσλήψεως, ἐκ δύω τῶν ἐναντίων σαρκὸς καὶ πνεύματος, ὧν τὸ μὲν ἐθέωσε τὸ δὲ ἐθεώθη».*

Ἑρμηνεία: *«Καὶ γίνεται (*ἐννοεῖται *ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ) κατὰ πάντα (*ἐννοεῖται *ἄνθρωπος), ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τέλειος ἄνθρωπος. Ἀφοῦ γεννήθηκε μὲν ἀπὸ τὴν Παρθένο, τῆς ὁποίας καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα εἶχε καθαρισθεῖ προηγουμένως ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα (διότι ἔπρεπε μὲν καὶ νὰ τιμηθεῖ ἡ γέννηση, ἀλλὰ καὶ νὰ προτιμηθεῖ ἡ παρθενία), παρέμεινε Θεὸς μετὰ τὴν πρόσληψη τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Γενόμενος ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ἀντίθετα, ἀπὸ τὴν σάρκα δηλαδὴ καὶ τὸ Πνεῦμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ μὲν ἕνα ἔκαμε τὸ*

ἄλλο Θεό, ἐνῶ τὸ ἄλλο ἔγινε Θεός» (Λόγος ΛΗ,΄ § ιγ΄ *Εἰς τὰ θεοφάνεια εἴτουν τὰ Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος*, PG 36, 325C).

Ὅπου δὲ Θεὸς εὐδοκεῖ καὶ ἐνεργεῖ, ἐκεῖ ἡ δούλη φύση στὸν Θεὸ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐναντιωθεῖ; *«Τά σύμπαντα δοῦλα σά»*, λέγει ὁ Ψαλμός (ριη΄ (ριθ΄) 118, 91).

β. Δεύτερος νόμος τῆς φύσεως ποὺ καταλύθηκε καὶ ἔμεινε ἀνενεργὸς εἶναι ὅτι, ὅταν ἐξαιτίας τοῦ θανάτου χωρισθεῖ ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸ σῶμα, τὸ σῶμα ἐνταφιάζεται καὶ διαλύεται στὰ *«ἐξ ὧν συνετέθη»* στοιχεῖα. Τοῦτο ὅμως δὲν συνέβη στὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου. Ὁ θάνατος δὲν προξένησε διαφθορὰ καὶ διάλυση τοῦ ἁγιασθέντος ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα σώματος τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ Θεοτόκου, ἀλλὰ ζωὴ καὶ ἀφθαρσία, ἐπειδὴ μετὰ τρεῖς ἡμέρες ἀναστήθηκε καὶ ἑνώθηκε πάλι ἡ ἄχραντη ψυχή της μὲ τὸ θεοδόχο σῶμα της ἀπὸ τὸν τάφο καὶ ἀναλήφθηκε στοὺς οὐρανούς.

γ. Ἀπὸ τὸν μέγα Βασίλειο, τὸν ἀρχιεπίσκοπο Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας (†330-378 μ.Χ.), πληροφορούμεθα ὅτι καὶ ἄλλος νόμος τῆς φύσεως καταργήθηκε στὴν παρθένο Μαρία. Ποῖος; Ἰδοὺ αὐτός.

Νόμος τῆς φύσεως εἶναι νὰ διαπλάσσεται καὶ νὰ ἐξεικονίζεται τὸ βρέφος στὴν μήτρα τῆς γυναίκας

«ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον» προοδευτικῶς καὶ σιγὰ-σιγά. Στὴν Παρθένο Μαρία ὅμως νικήθηκε καὶ ὁ νόμος αὐτός, διότι τὸ θεοϋπόστατο βρέφος της εὐθὺς ἐξ αὐτῆς τῆς συλλήψεως ὅλο ἐξεικονίσθηκε καὶ ὄχι *«ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον»*. Τοιουτοτρόπως θεολογεῖ ὁ θεοφόρος πατέρας ἑρμηνεύοντας τὸν λόγο, ποὺ ἀναφέρεται στὸ Εὐαγγέλιο, μὲ τὸν ὁποῖο ὁ Ἄγγελος ἐξήγησε στὸν Ἰωσὴφ τὸν μνήστορα τὸν τρόπο τῆς συλλήψεως· *«τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου»* (Ματθαίου α΄ 20).

«Καὶ ἐντεῦθεν δῆλον, ὡς οὐ κατὰ τὴν κοινὴν φύσιν τῆς σαρκὸς ἡ σύστασις ἐγένετο τῷ Κυρίῳ. Εὐθὺς γὰρ τέλειον ἦν τῇ σαρκὶ τὸ κυοφορούμενον, οὐ ταῖς κατὰ μικρὸν διαπλάσεσι μορφωθέν, ὡς δηλοῖ τὰ ῥήματα· οὐ γὰρ εἴρηται τὸ κυηθὲν ἀλλὰ Ὀτὸ γεννηθέν Ό».

Ἑρμηνεία: *«Καὶ ἀπὸ αὐτὰ (δηλαδὴ τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου μὲ τὰ ὁποῖα ἐξήγησε στὸν Ἰωσὴφ τὸν μνήστορα τί συνέβαινε μὲ τὴν ἐγκυμοσύνη τῆς Παρθένου Μαρίας) γίνεται φανερό, ὅτι ἡ σωματικὴ διάπλαση τοῦ Κυρίου δὲν πραγματοποιήθηκε κατὰ τὸν συνήθη τρόπο ποὺ εἶναι κοινὸς γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἀμέσως μὲ τὴν σύλληψη τελειοποιήθηκε κατὰ τὴν σάρκα τὸ κυοφορούμενο καὶ δὲν διαμορφώθηκε σταδιακὰ καὶ προοδευτικὰ μὲ Ὀὀλίγον κατ᾽ ὀλίγονΌ διαπλάσεις, ὅπως φανερώνουν τὰ λόγια τοῦ Ἀγγέλου, ὁ ὁποῖος δὲν εἶπε τὸ κυοφορούμενο ἀλλὰ τὸ γεννηθέν»* (*Λόγος εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ*

Γέννησιν § 4, PG 31,1465A).

Τὸ ἴδιο ὑποστηρίζει καὶ ὁ πρύτανης τῆς θεολογίας ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: *«Οὐ ταῖς κατὰ μικρὸν προσθήκαις ἀπαρτιζομένου τοῦ σχήματος, ἀλλ' ὑφ' ἓν τελειωθέντος».*

Ἑρμηνεία: *«Χωρὶς νὰ ὁλοκληρώνεται τὸ σχῆμα μὲ μικρὲς καὶ διαδοχικὲς προσθῆκες, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ἕνα φθάνοντας στὴν ὁλοκλήρωση»* (*«Ἔκδοσις ἀκριβὴς τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως»*, βιβλίον γ΄, κεφ. μστ΄, Ἐκδόσεις Π. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη 1983, σελ. 212).

δ. Τέταρτος φυσικὸς νόμος ποὺ δὲν ἴσχυσε στὴν παρθένο Μαρία εἶναι, ὅτι ὅταν τὸ βρέφος βρίσκεται στὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας Του προξενεῖ βάρος στὴν μητέρα του, ἀλλ' ὁ Δεσπότης Χριστὸς βρέφος εὑρισκόμενος στὴν κοιλιά της δὲν τῆς προξένησε τέτοιο βάρος, γι' αὐτὸ καὶ ἀκόπως βασταζόταν ἀπ' αὐτὴν κατὰ τοὺς ἐννέα μῆνες τῆς κυοφορίας Του.

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης στὸ Ἑορτοδρόμιο ἑρμηνεύοντας τὸ τροπάριο τῆς δ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου *«Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ ἐν νεφέλῃ»* λέγει ὅτι:

«Νεφέλη δὲ κούφη δύναται νὰ νοηθῇ καὶ ἡ ἀνθρωπίνη σὰρξ ἡ προσληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ἥτις ἦτον τόσον ἐλαφρά, ὥστε εἰς ὅλον τὸ ἐννιαμηνιαῖον διάστημα, καθ' ὃ εὑρίσκετο ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου Μητρός του, δὲν ἐπροξένησε κανένα βάρος

ἢ κόπον εἰς αὐτήν. Ἐπάνω λοιπὸν εἰς τὴν θεοϋπόστατον αὐτὴν σάρκα καθήμενος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὡς εἰς νεφέλην κούφην, ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον. Καὶ τί ἔκαμεν; ἔσωσε μὲ τὴν ἀκήρατον καὶ θείαν αὐτοῦ παλάμην, ταὐτὸν εἰπεῖν μὲ τὴν θείαν του δύναμιν, ὅλους ἐκείνους ὅπου λέγουσι πρὸς αὐτόν Ὸ Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε Ό (Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, *«Ἑορτοδρόμιον»*, ἐν Βενετίᾳ 1836 σ. 225).

ε. Πέμπτος φυσικὸς νόμος ποὺ ἰσχύει εἶναι τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου νὰ προηγοῦνται ὠδῖνες, δηλαδὴ οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ, κατὰ τὸν προφητικὸ λόγο τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ πρὸς τὴν προμήτορα Εὔα *«ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα»* (Γενέσεως γ΄ 16).

Στὴν Παρθένο Μαρία κι αὐτὸς ὁ νόμος δὲν ἴσχυσε. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας προανήγγειλε τὴν καλλιτεκνία καὶ καλλιγονία τῆς Ἐκκλησίας μὲ δύο γεγονότα, α) τὴν χωρὶς πόνους γέννηση τέκνου καὶ β) τὴν γέννηση ἄρρενος τέκνου, μὲ τοὺς λόγους *«πρὶν ἢ τὴν ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέφυγε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν»* (Ἡσαΐου ξστ΄ 7).

Ἑρμηνεία: *«Ἡ ἐπίτοκος γυναῖκα ἡ ὁποία πρὶν καταληφθεῖ ἀπὸ τὶς ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ, πρὶν ἔλθουν οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ γεννᾶ καὶ μάλιστα ἄρρεν τέκνον».*

Οἱ λόγοι τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι πολυσήμαντοι καὶ ἐφαρμόζονται σὲ πολλὲς περιπτώσεις. Μὲ δεδομένο τὸν θεολογικὸ παραλληλισμὸ Ἐκκλησίας καὶ

Παρθένου Μαρίας ὁ λόγος τοῦ Προφήτου ἀναφέρεται ἀλληγορικὰ στὴν Ἐκκλησία, πραγματικὰ ὅμως στὴν Παρθένο Μαρία.

Κατ' αὐτὴ τὴν ἔννοια καὶ ἡ Παρθένος Μαρία ἀποκρίνεται στὸν Υἱό Της, ποὺ τῆς λέγει *«Μὴ ἐποδύρου μου, Μῆτερ, καθορῶσα ἐν τάφῳ, ὃν ἐν γαστρὶ ἄνευ σπορᾶς συνέλαβες Υἱόν»· δηλαδή «Μὴ θρηνεῖς πολὺ γιὰ μένα, Μητέρα, ποὺ βλέπεις στὸν τάφο Αὐτὸν τὸν Υἱὸν ποὺ συνέλαβες ἄνευ σπέρματος ἀνδρὸς-ἀνθρώπου»* λέγοντάς Του: *«Ἐπὶ τῷ ξένῳ σου τόκῳ τὰς ὠδῖνας φυγοῦσα ὑπερφυῶς ἐμακαρίσθην, Ἄναρχε Υἱέ»*, δηλαδή *«Μακαρίσθηκα, ἐπαινέθηκα γιὰ τὴν παράξενη γέννησή σου, Ἄναρχε Υἱέ, ὅταν θαυματουργικὰ ἀπέφυγα τὶς ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ»* (Εἱρμὸς καὶ α΄ τροπάριον ἐνάτης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου).

στ. Σὲ ὅλο τὸ μυστήριο τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καταλύθηκαν

πολλοὶ φυσικοὶ νόμοι.

Γι' αὐτὸ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (330-389 μ.Χ.) εἶπε στὸν λόγο του στὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ὅτι κατὰ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ *«Νόμοι φύσεως καταλύονται»*. Δηλαδή: *«Οἱ φυσικοὶ νόμοι καταλύονται»* (Λόγος ΛΗ΄ §Β, *Εἰς τὰ θεοφάνεια εἴτουν τὰ Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος*, PG 36, 313Β).

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ θεοφόρος (550-662 μ.Χ.) πλατύτερα καὶ ἐκτενέστερα ἀναφέρει τοὺς νόμους αὐτοὺς ποὺ καταργήθηκαν ὡς ἑξῆς:

«Σκοπήσωμεν πιστῶς τὸ μυστήριον τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως, καὶ μόνον δοξάσωμεν ἀπεριέργως τὸν τοῦτο γενέσθαι δι' ἡμᾶς εὐδοκήσαντα. Τίς γὰρ δυνάμει θαρρῶν λογικῆς ἀποδείξεως, ἐξειπεῖν δύναται πῶς Θεοῦ Λόγου γίνεται σύλληψις; Πῶς γένεσις σαρκὸς ἄνευ σπορᾶς; Πῶς γέννησις ἄνευ φθορᾶς; Πῶς Μήτηρ, ἡ μέτα τόκον διαμείνασα Παρθένος; Πῶς ὁ ὑπερτελής, καθ' ἡλικίαν προέκοπτε;... καὶ ἵνα τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον εἴπω, πῶς ὁ Θεὸς ἄνθρωπος γίνεται; Καὶ τὸ δὴ πλέον μυστηριωδέστερον, πῶς οὐσιωδῶς ἐν σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν ὁ Λόγος, ὁ κατ' οὐσίαν ὑποστατικῶς ὅλος ὑπάρχων ἐν τῷ Πατρί; Πῶς ὁ αὐτός, καὶ ὅλος ἐστὶ θεὸς κατὰ φύσιν καὶ ὅλος γέγονε κατὰ φύσιν ἄνθρωπος μηδὲ μίαν φύσιν ἠρνημένος παντάπασι· μήτε τὴν θείαν, καθ' ἣν ὑπάρχει Θεός, μήτε τὴν ἡμετέραν, καθ' ἣν γέγονεν ἄνθρωπος· ταῦτα πίστις μόνο χωρεῖ τὰ μυστήρια».

Ἑρμηνεία: *«Ἂς παρατηρήσουμε μὲ πίστη τὸ μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καὶ ἂς δοξάσουμε μόνο μὲ ἁπλότητα Ἐκεῖνον ποὺ εὐδόκησε νὰ γίνει αὐτὸ τὸ μυστήριο γιὰ μᾶς. Γιατὶ ποιός μπορεῖ θαρρώντας σὲ λογικὲς ἀποδείξεις νὰ πεῖ πῶς γίνεται σύλληψη τοῦ Θεοῦ Λόγου; Πῶς γίνεται σχηματισμὸς σάρκας χωρὶς σπορά; Πῶς γίνεται γέννηση χωρὶς φθορὰ τῆς παρθενίας; Πῶς εἶναι μητέρα ἐκείνη ποὺ κατὰ τὸν τοκετὸ ἔμεινε παρθένος; Πῶς ὁ ὑπερτέλειος προόδευε καὶ μεγάλωνε στὸ σῶμα;... Καὶ γιὰ νὰ πῶ τὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο, πῶς ὁ Θεὸς γίνεται ἄνθρωπος; Καὶ τὸ ἀκόμα πιὸ μυστηριῶδες, πῶς γίνεται νὰ ἔχει ὑπόσταση οὐσιωδῶς στὴν σάρκα αὐτὸς ποὺ κατὰ τὴν οὐσία εἶναι ὑποστατικῶς ὅλος στὸν πατέρα; Πῶς ὁ ἴδιος καὶ ὅλος εἶναι Θεὸς κατὰ φύση καὶ ὅλος ἔγινε κατὰ φύση ἄνθρωπος, χωρὶς ν' ἀπαρνηθεῖ καθόλου καμία φύση, οὔτε τὴν θεία κατὰ τὴν ὁποία εἶναι Θεός, οὔτε τὴν δική μας κατὰ τὴν ὁποία ἔγινε ἄνθρωπος; Μόνο ἡ πίστη χωρεῖ αὐτὰ τὰ μυστήρια».* (Κεφάλαιον ιγ΄ τῆς Γ΄ ἑκατοντάδος τῶν γνωστικῶν, ἐν *«Φιλοκαλία τῶν Ἱερῶν Νηπτικῶν»*, μεταφρασμένη, τ. β΄, Ἐκδόσεις *«Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας»*, Θεσσαλονίκη 1985, σ. 150).

Σ' ὅσους ἀμφιβάλλουν γιὰ τὰ γεγονότα αὐτὰ καὶ ἀποροῦν πῶς συνέβησαν, ἡ Ἁγία Γραφὴ ἀπαντᾶ· *«οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα»* (Λουκᾶ α΄ 37).

Ἑρμηνεία: *«Γιὰ τὸν Θεὸ τίποτα δὲν εἶναι ἀκατόρθωτο».*

Γι' αὐτὸ οἱ πιστοὶ μὲ κάθε ἀφορμὴ ποὺ τοὺς δίδεται ἀπὸ τὶς ἑορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ νὰ δοξάσουν τὸν Παντοδύναμο Κύριο, ποὺ μὲ σοφία καὶ δύναμη, δικαιοσύνη καὶ ἀγαθότητα ἐνήργησε τὰ πάντα γιὰ τὴν σωτηρία μας, ἀναφωνοῦν:

«Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου καὶ μελετήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχήσω. Ὁ Θεός, ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου· Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια» (Ψαλμὸς οστ΄ (οξ΄) 76΄ 12-15).

Ἑρμηνεία: *«Ἀναπολῶ τ' ἀξιοθαύμαστά σου ἔργα, Κύριε, ἀναθυμᾶμαι ἀπὸ παλιὰ τὰ θαύματά σου. Στοχάζομαι ὅλα τὰ ἔργα σου καὶ μελετῶ τ' ἀνδραγαθήματά σου. Θεέ, ἅγια εἶναι ἡ κάθε σου ἐνέργεια· ποιός Θεὸς εἶναι μέγας σὰν τὸν Θεό μας; Ἐσὺ εἶσαι ὁ Θεὸς ποὺ κάνεις θαύματα».*

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ σοῦ προσληφθείσῃ, ὁ Υἱός σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς ὡς φιλάνθρωπος (Ἀναστάσιμον Θεοτοκίον τοῦ γ΄ ἤχου).

Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις, ἀγγέλων τὸ σύστημα καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, ἡγιασμένε ναὲ καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα, ἐξ ἧς Θεὸς ἐσαρκώθη καὶ παιδίον γέγονεν ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν· τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε καὶ τὴν σὴν γαστέρα πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα σοι.

Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε, κεχαριτωμένη Μαρία· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

